

Ny Valosoa sy hadihady

Filohan'ny Repoblika

Hafa ihany ny Filoha Ravalomanana tamin'ireo 6 efa nitondra

Sarotra ho an'izao manana ny fahefana amin'izao fotoana izao ny manao jeritodika, ka misintona izay lalantsaina hitantanana ny Firenena avy amin'ny toe-draharaha niainana teto nandritra izay enimpolo taona mahery kely namerenan'ny mpanjanaka ny « fahaleovantena » izay. Tena mihevitra ny hanao ny tsy nataon'ny mpitondra nandritra ny enimpolo taona tokoa ny Mapar. Tsara hampatsia-hivina anefa fa samy nanana ny hevitra (idéologie) nitantanana ny Firenena ny filoha nifandimby tao anatin'ny Repoblika efatra. Ny Repoblika no efatra, fa ny filoha kosa dia nisy enina ary nisy roa niverina in-droa teo amin'ny fitantanana tao anatin'ny enimpolo roa amby taona : Ratsiraka Didier Ignace tamin'ny Repoblika II sy Repoblika III andiany faharoa ary Rajoelina Andry Nirina tamin'ny tetezamita sy amin'izao Repoblika IV andiany faharoa izao. Samy nanana ny vinany voarakitra ao anaty boky ireo Filoha: « Livre Bleu » ny an'i Tsiranana Philibert, ka « Politikan'ny Kibo » no nisongadina ary azo lazaina fa ambony dia ambony ny fahefa-mividy ny Malagasy ary niaina tao anatin'ny fahalemana ny mponina na an-tanàn-dehibe na tany ambanivohitra. Politika « néo-colonialiste » anefa no nisy ary nampiasa herim-pamoretana ny mpitondra rehefa nahatsapa fa nihozongozona ny fitondrany. Nanoratra ny « Boky Mena » i Ratsiraka Didier Ignace, izay nanoritany ny lalan-kizorana nankany amin'ny amin'ny « Révolutions Socialistes ». Nanantena ny fiainana tao amin'izany paradisa sosialista izany tokoa ny Malagasy kanefa diso fanantenana, satria tsy paradisa no niainany fa disadisa teo amin'ny sehatra rehetra. Tamin'ny fotoanan'ny revolusiona sosialista ihany koa no nisy ny fiampangana manamboninahitra ambony teto amin'ny firenena ho nanana fikasana namono ny Amiraly Ratsiraka Didier. Tao anatin'ny heriny sady nanana fitaovam-piadiana mahery vaika ny Resep, mpiambina ny Filohan-pirenena. Ny tafika telo tonta: an-tanety, ana-habakabaka, an-dranomasina dia nanana fitaovana nanaraka ny toetrandro tokoa. Nanasongadina ny fiondran'ny Amiraly ihany koa ny nananganany ireo Oniversite tany amin'ny Renivohiparitany dimy. Anisan'ny nampihozongozona ny fitondran-dRatsiraka Didier ny nanaovany ny Procops ho toy ny fananan'ny antokony. Tsara ho fantatra ihany koa fa nivaky roa ny antoko Arema, nisy ny tao Ambohitsorohitra sy tao Isoraka, ka anisan'ny nampalemby ny antoko amin'ny ankapobeny ny toe-javatra toy izany. Aleo halan'andriana toy izay halam-bahoaka hoy ny fahendrena Malagasy, ka tsy nahatohitra ny onjam-bahoaka niraondraona ny Repoblika II ka nirodana ny Mandan'i Jeriko. Tsy mba nanana vina voarakitra an-tsoratra kosa ny Filohan'ny Repoblika III andiany voalohany, Zafy Albert, satria variana nitety an'i Madagasikara izy, angamba nijery ifotony ny olan'ny vahoaka vao nikasa nanoratra kanefa tara loatra izany, ka tratry ny "empêchement" ka voatery niala tsy fidiny. Nisongadina tamin'ny nitantanany ny Firenena kosa, na izany aza, dia nanjaka tokoa ny demokrasia satria nalalaka ny fanehoan-kevitra ary tsy nisy hirika nidiran'ny mpitondro ny filaminana an-

tsehatra mihitsy. Izay no antony nanomezana azy ny anarana ho "Rain'ny Delokrasia". Tafaverina teo amin'ny fitondrana indray ny Amiraly Ratsiraka Didier Ignace ka lasa "humaniste écologique" ny filamatra. Tsy nampiova na inona na inona laotra izany fiovampenitra sady tsy nisy vina vaorakitra an-tsoratra izany, ka tsy nitohy ny Repoblika III andiany faharoa. Niditra ny Repoblika III andiany fahatelo notarihan-dRavalomanana Marc. Nanana ny vinany voarakitra tao amin'ny « MAP » izay azo lazaina ho marim-pototra sy nitombona tsara sady niainga tamin'ny zava-nisy niainan'ny Malagasy, sady nanolotra vahaolana sy ny fomba enti-miady hampahomby ny tetika. Niroborobo ny toekarena satria tafakatra fito isanjato mahery ny tahan'ny harinkarena faobe. Efa ho iray alina kilometatra ny lalana vita tara. Tsy nanana olana ireo orinasam-pirenena manerana ny Nosy. Nanana tahiry vola vahiny nanakaiky ny roa arivo miliara ariary ny Banky Foibe talohan'ny nanonganana azy teo amin'ny fitondrana. Tsy nampiasa ny andian-tafika mpiaro ny fiadidiana ny Repoblika, GP, izy na nisy aza ny "fihetsiketseham-bahoaka" an-dalambe nentina nanongana azy. Nanana vina, "Fisandratana 2030", ny Filohan'ny Repoblika IV andiany voalohany, Rajoanarimampianina Hery. Nahavita fifana-rahana maro niaraka tamin'ireo mpiara-miombon'antoka avy any ivelany hananganana fotodrafitrasa maro izy. Vita ny sasany amin'izy ireny ary misy ny eo an-dalam-pa-nombohana. Niakatra ho dimy isanjato mahery ny tahan'ny harinkarena faobe nandritra ny dimy taona nitondrany ny Firenena. Maro ny olana natrehin'ny fitondrana Rajoanarimampianina Hery, nisongadina tamin'izany ny hetsika nataon'ny depiote 73, nampiasa herim-pamoretana ihany izy kanefa niverin-dalana haingana, ka nanova praiminisitra sy nametraka governemanta nisokatra tamin'ny antoko hafa. Tafakatra eo amin'ny fitantanana ny Repoblika IV andiany faharoa ny Rajoelina Andry Nirina niaraka tamin'ny IEM nosoratany nandritra ny efatra taona, hono. Tsy mbola nisy nisongadina aloha hatramin'izao izay voasoratra ao amin'ity vina ity satria niova an-dalana ny anarany ary rehefa mihaona amin'ny mponina maro any amin'ny tanàna iray izy dia "velirano" no mipatrapatrasa. Mitokana ny fotodrafitrasa natomboky ny fitondrana teo aloha no tena hainy. Fanitsakitsahana ireo lalana manankery rehetra misy eto amin'ny Firenena no maha tompondaka azy sy ny tandapany. Sakanana amin'ny fomba rehetra ny fanehoan-kevitra ary ampiasaina araka izay aza atao ny herim-pamoretana izay azo lazaina ho any sisa miaro azy hijanona eo amin'ny fitondrana. Niiba fito isanjato ny harinkarena faobe rehefa telo taona teo amin'ny familiana izy. Potika daholo ny orinasam-pirenena ary manjaka tokana izy ka tsy misy intsony ny fisaraham-pahefana. Ireo azo lazaina fa nahavita be teto amin'ny Firenena aza hitan'ny be atidoha ihany ny nanongana azy teo amin'ny fitondrana, ka aleo manetry tena ihany satria "izay manetry tena no hasandratra, fa izay manandra-tena no hahetry."

Andry Tsiavalona

MARARY NOGADRAIN'NY FITONDRANA RAJOELINA

Mila fitsaboana manokana ivelan'i Nosy-Be i Ninie Donia

Marary nogadrain'ny fitondrana Rajoelina, mila fitsaboana manokana ivelan'i Nosy-Be faritra Diana amin'izao fotoana, ny mpanakanto sady mpanao politika Ninie Donia. Niditra hopitaly ao Nosy-Be nanomboka ny zoma lasa teo i Ninie Donia. Manana areti-mitaiza goty izy, ary io no nihetsika ka namparefo ny fahasalamany, ary voatery nampidirina hopitaly. Natao filiana ara-pahasalamana, ary teo koa no fantatra fa manao "gros cœur" ihany koa izy, ka mila fitsaboana manokana, fa tsy vita ao Nosy Be. Tsihivina fa no-

Ny mpanakanto sady mpanao politika, Ninie Donia.

helohin'ny Fitsarana am-baratonga voalohany ao Nosy Be, ho nitarika fikambanan-jiolahy izy sy olona miisa dimy amin'ny folo hafa, ka voata-

zona enim-bolana an-tranomaizina ao an-toerana nanomboka ny volana jona 2022. Nampakatra ny raharaha any amin'ny Fitsarana ambony izy ireo, ka eo ampiandrasana ny didim-pitsarana, no izao marary niditra hopitaly izao. Nolazain'ny fitondrana Rajoelina, fa fikambanan-jiolahy ny fikambanan'ny firazanany, dia ny "Zafin'ny Fotsy". Toa tsy ampy ho an'ny fanjakana Rajoelina izany fanambaniana razan'olona izany, fa nogadrainy enim-bolana i Ninie Donia sy olona 15 hafa niaraka tamin'ny.

Efa ataon'ny fitondrana Rajoelina mitondra faisana mihitsy ny faritra avaratra iny ankehitriny, rehefa avy nofitahany ny tantsaha mpamokatra lavanila, ary navelany tsy handray karama 10 volana ny mpiasan'ny SECREN, dia izao indray ny fanenjehana ireo tia tanindrazana any Nosy Be no imasoany. Miantso antsika rehetra, mba hiray hina hanohana an'i Ninie Donia sy ireo mpiara-dia aminy ny antoko TIM Nosy-Be, sy ireo mponina tratra ny tsindry hazo lena any an-toerana.

Stefa

Collectif des Citoyens d'origine Malagasy Monde

Manamafy ny tokony hisian'ny fikaonandoham-pirenena

Nanao fanambarana mahakasika ny raharaham-pirenena eto an-tanindrazana indray, ireo teratany Malagasy any ivelany mivondrona ao amin'ny Collectif des Citoyens d'origine Malagasy Monde. "Araka ny efa notakiana sy nambaran'ny Collectif mikasika ny firosoana amin'ny fikaonandoham-pirenena teo anivony sehatra iraisam-pirenena, dia manamafy izany indray ny ambasadaoro Eôropeanina izay hamita ny asany tsy ho ela. Marihina fa ny fanamafisana ny tany tan-dalana manaja ny Zo fototra sy ireo ZO rehetra voarafitra ao anatin'ny demôkrasia, mba ho fampandrosoana maharitra tsy hisian'ny krizy no notakian'ny collectif des Citoyens d'origine Malagasy Monde hatrany, amin'ireo mpiara miombon'antoka amintsika. Tsy very an'efitra izany antso izany ary mbola mitohy hatrany. Ny tany tan-dalana dia mampitovy ZO ny olona rehetra na mpitondra na ny ho entina. Ny fisiana mizana tsindrin'ila sy tsy maty manota noho ny kajikajy izay efa nanimba ny firenena dia porofo fa mbola tsy mipetraka tsara ny demôkrasia lazaina ambava. Betsaka ny fanodinana ny harem-pirenena, volam-bahoaka, fanampiana... kanefa toa misy sokajin'olona azo enjehina ary misy tsy azo enjehina. Ny collectif des Citoyens d'origine Malagasy Monde dia miasa mangina, miasa miaraka amin'ireo sehatra rehetra, na ao an-toerana na aty ivelany, mba tsy hisian'ny tsy maty manota na amin'ny endriany inona na inona ary miaro ny demôkrasia sy ireo sotoavina, ao anatin'izay, tsy mifanipaka amin'ny sotoavina Malagasy sahala ny teny hierana," hoy ny fanambaran'izy ireo.

Nangonin'Isambilo

Manamafy ny tokony hisian'ny fikaonandoham-pirenena koa, ny Masoivon'ny Vondrona Eôropeana eto amintsika.

TONONTRAKALO

Tsy misy tohiny daholo ?

Be dia be ireo raharaha izay noheverina ho mafana. Fikasana ny hamono ..., fanonganam-panjakana... Kanjo hatreto tsisy tohiny , ary nampanginina aza, Fa toa nahatohintohina "olobe" tena malaza ?

Very koa ny volamena tsara hidy anaty vata, Saingy tsy hay hoe iza marina no nandroba sy nibata. Fa hatreto , tsisy tohiny ary tsisy ny voasazy? (Moa ny "ngeza" no atidoha ka indro vitavita ho azy ?)

Nolazaina koa fa nisy tetidrasy fanimbana, Nahatonga ny herinaratra ho tapatapaka mazàna. "Homena vola ny nahita ireo nanao ny hasomparana". Kanjo ny delestazy hatreto aloha dia tsy mifarana !

Ny resaka bonbon sucette sy ecran plat aloha Dia toy ny efa nototofana , tsy navela mba hifoha. Satria ve "ngeza" no voatonona sy atahorana ho voatana, Ka dia mody nampanginina ny raharaham-pitsarana ?

...Tsisy tohiny daholo ireo afera mafampana, Raha vao "olona vaventy" no atahorana ho voatana ? Tena misy raha izany ireo mpitondra fanjakana Hita ho miteronterona eny ambonin'ny lalana !

IRINA HO TAFITA (17-08-22)